

Posudek vedoucí na diplomovou práci

Kateřina Klimešová: „Pravicový extremismus a radikalismus v České republice – ústavněprávní aspekty“

Diplomová práce Kateřiny Klimešové obsahuje celkem 108 stran (81 stran textu a přílohy). Skládá se ze dvou základních částí, které jsou dále vnitřně členěny na kapitoly, seznamu použitých pramenů, příloh, abstraktu a anglického resumé.

V první části se autorka zabývá vymezením základních pojmů (pravicový a levicový extremismus, nacismus, fašismus, nacionalismus aj.) a to především z hlediska principů záruk demokracie a ochrany lidských práv na úrovni ústavní i mezinárodněprávní. Na tuto část navazuje přehled a analýza projevů zejména českého fašismu, antisemitismu a nacismu v období tzv. první republiky a po roce 1938.

Druhá část diplomové práce je věnována problematice pravicového extremismu po roce 1989. Autorka téma zpracovala jak z hlediska nových hodnot a principů, které přinesla Listina základních práv a svobod a Ústava ČR, tak i z pohledu dodržování těchto principů, kdy se konflikt hodnot demokracie s projevy extremismu projevil v konkrétních kauzách. Vedle práva ústavního je samostatná kapitola věnována i právu trestnímu, trestným činům extremistů a extremistických hnutí a způsobům jednání pravicově extrémních subjektů.

Na tyto kapitoly autorka navazuje rozбором konkrétních případů projevů pravicového extremismu a to zejména v souvislosti s limity práva svobody projevu, práva shromažďovacího a sdružovacího. Diplomovou práci doplňují přílohy, v nichž autorka uvádí přehled činnosti politických hnutí s nacionalistickým či fašistickým programem (českých i německých) v období první republiky; popis některých akcí německých separatistů a českých fašistů v letech 1918-1938, a přehled pravicově extremistických skupin po roce 1989.

Téma diplomové práce je zpracováno systematicky a přehledně ve snaze obsáhnout jak historický vývoj, tak ústavní, mezinárodní a vnitrostátní zákonnou úpravu, včetně judikatury Ústavního soudu ČR. Po formální stránce práce netrpí nedostatky, stylistická úroveň práce je velmi dobrá a vyhovující je i práce s prameny a literaturou. Diplomantka by jen mohla zpřesnit názvy jednotlivých příloh, které zcela neodpovídají svému obsahu (např. příloha 1. – nejde o všechna politická uskupení či příloha 3. – pojednává nejen o extrémistických skupinách devadesátých let, ale i v pozdější době).

K práci mám především následující připomínku: Bylo by zajímavé diplomovou práci doplnit o otázku, jak je problematika pravicového extremismu vnímána z hlediska našich mezinárodněprávních závazků, např. z pohledu orgánů Rady Evropy. Vzhledem k tomu, že Česká republika je ve zprávách Poradního výboru Rady Evropy dlouhodobě kritizována pro nedostatečné potírání projevů pravicového extremismu, a to nejen ze strany extremistických hnutí, ale také např. politiků, bylo by dobré se vyjádřit k těmto zprávám a k reakci vlády na tuto evropskou kritiku.

Obsahově jde o kvalitní diplomovou práci, v níž autorka zpracovávala složité téma, které je na pomezí několika oborů. V práci se jí podařilo vystihnout nejdůležitější ústavněprávní aspekty problematiky, a to v rovině obecné (při analýze právní úpravy), i konkrétní (při zpracování konkrétních kauz), přičemž zároveň vystihla i společenské aspekty pravicového extremismu. Velmi cením také osobní zájmu autorky, který se v práci projevuje jejím vlastním přístupem. Pozitivně hodnotím dále návaznost a zpracování souvislostí části historické a současné, při níž se autorce podařilo zdůraznit aktuálnost tématu. Nelze než souhlasit s jedním se závěrů autorky, totiž, že boj proti extremismu by měl být jedním ze zásadních cílů ČR. V této souvislosti lze připomenout projev německé kancléřky Angely Merkelové při otevření výstavy v berlínském dokumentačním centru zločinů nacismu, ve kterém mj. uvedla, že pronásledování a zbavování práv, jež nakonec vyústily v 2. sv. válku a holocaust, musí být pro Němce trvalou připomínkou. Lidských práv, svobody a demokracie se nedosáhne samo od sebe, neboť jak zdůraznila kancléřka, všechno to, co dělá společnost, dělají lidé.

Předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na diplomové práce a tímto ji doporučuji k obhajobě.

JUDr. Helena Hofmannová, Ph.D.

V Praze 3. 5. 2013